

Latweefchu Alwises.

1858.

168451 ✓

28

Trihsdesmit septitais gadda gabjums.

N°. 1 lihds N°. 52.

Ēelgawâ,

pee J. B. Steffenhagen un dehta.

Ihfais Nabditajs.

- Nr. 1. Awischu-sinnas. Par dselses zelleem un uguns-ratteem. Jauna sinna. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 1. Us jaunu gaddu 1858. Dsirksteles. Ko daschs wehlejahs. Wentespils basniza. Kad zilweks irr deesgan baggats? Bakkara-luhgshana. Jaufs pilsehts. Gudriba.
- Nr. 2. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Ko labds Latweeschu matrohsis veedshwojis. Beskannigs saglis. Sluddinaschanas. Missiones sinnas Nr. 1. Us jaunu gaddu. Ewangeliuma tizzibas basniza Jerusalemē. Kā Betanias drandse Amerikas semmē zehlussees un augusti 1848—1853. Sinna.
- Nr. 3. Jaunas sinnas. Ko labds Latweeschu matrohsis veedshwojis. Sagla stikkis. Wifsjaunaka sinna. Sluddinaschanas. Turgus. — Basnizas sinnas Nr. 2. Jaunas sinnas. Kā elle bij pihpē un wels tshibutā. Babbeles pilsehta. Cefsch grehta, cefsch behdabin, cefsch nahwes Kristus mans Gepreezetajs.
- Nr. 4. Awischu-sinnas. Dselies zelli un uguns-ratti. Sluddinaschanas. Sinna. — Missiones sinnas Nr. 2. XVI Par Deewa waltibu paganu starpā. Ewangeliumu tizzibas basniza Jerusalemē. Kā Betanias drandse Amerikas semmē zehlussees un augusti. Missiones sinnas no Indijas semmes.
- Nr. 5. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Dselses zelli un uguns ratti. Ko labds Latweeschu matrohsis veedshwojis. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 3. Jaunas sinnas. No Kohlnesses. Pazeschana labba Deewam kalposchana. Lublas Echorts.
- Nr. 6. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Ko labds Latweeschu matrohsis veedshwojis. Sluddinaschanas. — Missiones sinnas Nr. 3. Gobata sinnas is Jerusalemes. Ta affinaina sirds. Zeenigi Awischu apgahdataji! Kā Betanias drandse Amerikas semmē zehlussees un augusti. Sluddinaschana.
- Nr. 7. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Ko labds Latweeschu matrohsis veedshwojis. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 4. Jaunas sinnas. Swehtu preeks. Lublas Echorts. Libgsmiba. Nahwe baid, sirds zaur affarahm us Jesu suaid.
- Nr. 8. Awischu-sinnas. Jauna sinna. Ko labds Latweeschu matrohsis veedshwojis. Sluddinaschanas. Sinna. — Missiones sinnas Nr. 4. Par Deewa waltibu paganu starpā. Gobata sinnas is Jerusalemes. Jauna sinna. Sinna.
- Nr. 9. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Brabli. Sluddinaschanas. — Basnizas sinnas Nr. 5. Jaunas sinnas. Rihgas Pehtera-basniza. Naudas tazzejs. Ardeewu. Kristus mans dschwibas-Leelskings cefsch nahwes. Jauna grahmata; Mahju-fwehtiba.
- Nr. 10. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Adminis libst. Jaunas grahmatas. Milschu kohks. Sluddinaschanas. Turgus. — Missiones sinnas Nr. 5. XVI Par Deewa waltibu paganu starpā. Jauna Selante. Kā Betanias drandse Amerikas semmē zehlussees un augusti. Indijeru karsch un missiones darbs. Gramasanti Dsirksteles. Sinna.
- Nr. 11. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Saimneeka azzis padarra wairak, ne kā desmits puischu rohkas. Abbelite. Iqoschanahs pehz silta laika. Behrni, minneet nu. Sluddinaschanas. Turgus. — Basnizas sinnas Nr. 6. Jaunas sinnas. Grahmata-neffejs. Wehl jaunas sinnas.
- Nr. 12. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. Saimneeka azzis padarra wairak, ne kā desmits puischu rohkas. (Beigums.) — Missiones sinnas Nr. 6. XVII Par Deewa waltibu paganu starpā. Jauns affins-leezineeks. Kihkeris. Behrna luhgshana. Sinna.
- Nr. 13. Awischu-sinnas. Behwera putninsch. Arrojeem. Sluddinaschanas. Mibklas usminneschana. — Basnizas sinnas Nr. 7. Jaunas sinnas. Nahwes peeninna. Sawada kabvostu stabdischana. Kristigs stabtinsch. Jhdors. Lohlominisch. Grehziweela reeniga zerriba. Sirds zellees, no Jesus meent smellees.
- Nr. 14. Awischu-sinnas. No lauku-lohpschanas maschinehm. Kreeinas schurku-sables. Sluddinaschanas. — Missiones sinnas Nr. 7. XVII Par Deewa waltibu paganu starpā. Tahs fallas leeld kluffā jubrā. Jauna Selante. Daniels Andiappens. Matt. 13, 47.
- Nr. 15. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. No lauku-lohpschanas maschinehm. Kā schodeen brauz no Pehterburgas us Nassawu. Behrna dobnas. Turgus. — Basnizas sinnas Nr. 8. Jaunas sinnas. Deewa atshschana. Blatta mahjitajs Kristigs stabtinsch. Atbilde. Wehl jaunas sinnas. — Nr. 16. Sluddinaschanas. Pamahjischana kas jedarra, lai lohpu-fehriga ne ispleshabs. Awischu-sinnas. Zerullo. Smeeklu stabts. Turgus. — Missiones sinnas Nr. 8. XVII Par Deewa waltibu paganu starpā. Missionara preeli un behdas. 1. Wapes basnizas eefwehtischana Indias semmē. Sinna.
- Nr. 17. Awischu-sinnas. Jaunas sinnas. No lauku-lohpschanas maschinehm. Padohms dabrsa lohpejeem. Turgus. — Basnizas sinnas Nr. 9. Jaunas sinnas. Tahs swehtas weetas Jerusalemē. Kā

- wahrdi par to nabwes peeminu Nr. 7. Wehl jaun-
nas sinnas. Sinna par jaunū grabmatu.
- Nr. 18. Sluddinaščana. Jaunas sinnas. Bezzi
laiki, jauni laiki. Sluddinaščanas. Turgus. —
Miffionēis sinnas Nr. 9. Wahrdi ar lurreem
mahzitajs labds sawai mihtai draudse swehtu miffio-
nes darbu no jauna pee sirds lizzis.
- Nr. 19. Sluddinaščana. Jaunas sinnas. Sinna
Awischneeem. Gaisa norahditaji. Sluddinaščana-
nas. — Basnizas sinnas Nr. 10. Wisseem
Luttera draugem Kursemmē un Widsemmē. Sinna
par jaunū grabmatu.
- Nr. 20. Sluddinaščana. Awischn-sinnas. Waldis-
ščanas rubpas. Kā wistu panti (ohlas) ilgi prišči
turrami. Preezajees nu sirsuata, wassara jaw tuwu-
mā. Sluddinaščanas. — Miffionēs sinnas
Nr. 10. XVII Par Deewa walsību paganu starpā.
Kā Udapes miffionari tohp kristiti ar behdū-kristību.
Jaunas sinnas. Wassaras swehtu dseefmina.
- Nr. 21. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Derrigi
padohmi. Smeeklu stabstis. Sinna. Turgus. —
Basnizas sinnas Nr. 11. Latweešču Jēsus-
basniza Pehterburgā. Jaunas sinnas.
- Nr. 22. Awischn-sinnas. Jauna sinna. No lauku-
loppsčanas maschineym. Preeka dseefma. Sluddi-
naščana. Turgus. — Miffionēs sinnas
Nr. 11. XVIII Par Deewa walsību paganu starpā.
No Indias. Ap Zehlaba gr. 4, 17. Sinna.
- Nr. 23. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Bitte.
Pawaffara dseefmina. Sluddinaščana. Sinna.
Turgus. — Basnizas sinnas Nr. 12. No Kal-
namuščas. No Zehstastates. Jaunas sinnas. Lil-
kums. Dstektelē. Us kalnu.
- Nr. 24. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Bitte.
Pateiziba par miblestibas darbu. Sluddinaščana. —
Miffionēs sinnas Nr. 12. XIX Par Deewa
walsību paganu starpā. Dahwida dseef. 25, p. 9.
Ead nu jumis buhs sinnaht, ta teem paganeem ta Dee-
wa pestiščana ir sūhtita, un tee to dstrdebs. Apust.
darb. 28, 18. Ta Deewa walsība tapē no jumis at-
nemta, un teem paganeem dohta, kas winnas auglūs
nefs. Matt. 21, 43. Sinna.
- Nr. 25. Sluddinaščana. Awischn-sinnas. Kur Lat-
weešču rakstos zittu bohstabu pahsrihlesčana rad-
dusees. Bitte. — Basnizas sinnas Nr. 13.
Jaunas sinnas. Mihgas Jahna jeb Latweešču bas-
niza. Mahnu tizziba. Par miblestibas dahwanahni.
Kapsēhta. Kaut wiffi behrni tahdi buhtu. Jauna
grabmata. Dstektelē. Sinna.
- Nr. 26. Kurjeemes Krobna landim. Awischn-sinnas.
Jaunas grabmatas. 50—100 fudraba rubuli pa-
teizibas naudas. Turgus. — Miffionēs sin-
nas Nr. 13. Par Deewa walsību paganu starpā.
- Zhli pee tahdeem landim mehs effam sūhtiti. Stipra
lahroščana pehz tecm-swehteem Deewa raksteem. Kā
Ewangeliuma draudse fahluši Šchibdus pee kristigas
tizzibas peewest. Sinna.
- Nr. 27. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Bitte.
Mihkla. Sluddinaščanas. Sinna. — Basni-
zas sinnas Nr. 14. Jaunas sinnas. Rudst.
Atbilde. Bahbele. Mihkla.
- Nr. 28. Awischn-sinnas. Miblestiba. Wahrdēem
frabru. Mihklas. Mihklas usminnesčana. Slud-
dinaščanas. Turgus. — Miffionēs sinnas
Nr. 14. Kā Ewangeliuma draudse fahluši Šchibdus
pee kristigas tizzibas peewest. Sircuiga pateiziba.
Jauna sinna.
- Nr. 29. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Mihklas
usminnesčana. Sluddinaščanas. Turgus. —
Basnizas sinnas Nr. 15. Jaunas sinnas.
No Suntascheem. Bahbele. Dahrsneeks. Zelta
wihrs fahgu fudmallās. Mihklas usminnesčana.
Sinna.
- Nr. 30. Jaunas sinnas. Bitte. Sluddinaščanas.
Turgus. — Miffionēs sinnas Nr. 15. Kā
Ewangeliuma draudse fahluši Šchibdus pee kristigas
tizzibas peewest. No Zesgawās. Nehsinums pah
Deewa walsību.
- Nr. 31. Awischn-sinnas. Smeektu stabstinsch. Waj-
faras dseefmina. Mihkla. Jaunala sinna. Slud-
dinaščana. Sinna. Turgus. — Basnizas sin-
nas Nr. 16. Jaunas sinnas. Par Luttera pee-
minnas stabbu Wormsē. Bahbele. Dstektelē.
- Nr. 32. Awischn-sinnas. Zehses pils ispohtiščana.
Gustaps Sweedu Kehninsch. Sluddinaščana.
Mihklas usminnesčana. Turgus: — Miffionēs
sinnas Nr. 16. Kā Ewangeliuma draudse fahluši
Šchibdus pee kristigas tizzibas peewest. No grabma-
tas, ko miffionars Abus no Awrifas rakstis drau-
gam, kas Widsemmē dshwo. Kā tew schkeet par sw.
kristību?
- Nr. 33. Awischn-sinnas. Jauna sinna. Zelta bal-
loshi. Sluddinaščanas. Turgus. — Basnizas
sinnas Nr. 17. Jauna grabmata. Lubgščana
Latweešcheem Kursemmē un Widsemmē. Jaunas sin-
nas. Pateizibas wahrdi. Behna weenteesigs prabts.
Waffara dseefmina.
- Nr. 34. Awischn-sinnas. Rabds wahrds par sirgeem.
Jaunas grabmatas. Sluddinaščanas. — Miffi-
onēs sinnas Nr. 17. Kā tew schkeet par sw.
kristību? Sinnas par to, kā ar to miffionēs darbu
Tabakas šallā eet. Jaunas sinnas. Lihdštibas dseefmina.
- Nr. 35. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Baku
(baklu, paklu) pohtesčana. Dseefmina. Sluddi-
naščanas. Turgus. — Basnizas sinnas Nr. 18.
Jaunas sinnas. Pliktis ihšenā laikā. Sinna.

- Nr. 36. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Gannu dseefma. Sluddinaschanas. Tirus. — Missiões sinnas Nr. 18. Par Deewa walstibu paganu starpá. Jauna sinna. Sinna.
- Nr. 37. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Kad kofli jazehrt. Gannu dseefma. Sluddinaschana. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 19. Jaunas sinnas. Rabdas sinnas par Ribzes un Babtes draudst. Ja Deewam patifs. Par skoblu. Kas ir Deewa sdeblastiba? Manna pateiziba nahl no ta Kunga, kas debbest un semni darrijis.
- Nr. 38. Awischn-sinnas. Par lauschn uslobyschannu. Jaunas sinnas. Sluddinaschanas. — Missiões sinnas Nr. 19. Par Deewa walstibu paganu starpá. Rabds wahrds par abriqn un eefschliqn missioni. Skoblweistereem un skoblahm. Jauna sinna.
- Nr. 39. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Aplaunohts skobpaks. Tamu nelajme. Derrigi padohmi. Gannu dseefma. Sluddinaschanas. Sinna. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 20. Jaunas sinnas. Ká zilwels ideenas warr buht laimigs. Upe. Til Jesu manna preeziba. Sinna.
- Nr. 40. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Bluffai bribnischkias swebis. Derrigi padohmi. Smecktu stabsti. Sluddinaschanas. Tirus. — Missiões sinnas Nr. 20. Par Deewa walstibu paganu starpá. Wehl kooneis raksta no Tabakas fallas. Mahzitajs kooneis wehl tá munis stabsta. Jauna sinna.
- Nr. 41. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas par Luttera gehda stabbu, ko Wormse zelt Luttera draugi faheedrosushees. Smecktu stabstis. Mibkla. Sluddinaschanas. Sinna. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 21. Jaunas sinnas. No Dignajes. Nahwes peeminna. Irlawas skoblas gadda-swehtli tai 1má Septembert 1758. Woi tu peedert pee teem Deewabihjigeem?
- Nr. 42. Awischn-sinnas. Par barribas jeb ehdama-baddu. Mibklas usminneschana. Sluddinaschanas. Tirus. — Missiões sinnas Nr. 21. Par Deewa walstibu paganu starpá. Missiões draungeem. Jauna sinna. Inbdu tautas paslubbinaschana tizzcht eefsch Kristu. Sinna.
- Nr. 43. Awischn-sinnas. Par barribas jeb ehdama-baddu. Patezigs notiffums. Smecktu stabstis. Kas par ruddeni preezajabs. Sluddinaschanas. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 22. Jaunas sinnas. Irlawas skoblas gadda-swehtli. Leels burwis. Wahrgulfscha dseefma. Brablis un mahsa. Sinna.
- Nr. 44. Awischn-sinnas. Missenu kofli. Jauns padohms. Par barribas jeb ehdama-baddu. Sluddinaschanas. Jauna grabmata. — Missiões sinnas Nr. 22. Par Deewa walstibu paganu starpá. Jaunas sinnas. Kristiga zilwefa ihstems preefs.
- Nr. 45. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Lauku-koh-pejeem. Kometis. Sluddinaschanas. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 23. Jaunas sinnas. Sinna par jaunu skoblu. Johann Chr. Wolteram.
- Nr. 46. Awischn-sinnas. Jaunas. Par barribas jeb ehdama-baddu. Jezsu maife. Sluddinaschanas. Sinna. — Missiões sinnas Nr. 23. Par Deewa walstibu paganu starpá. Leila Ada.
- Nr. 47. Sluddinaschana. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Par barribas jeb ehdama-baddu. (Beigums). Sils seemas rabditais. Sluddinaschanas. Sinna. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 24. Jaunas sinnas. No Birschu draudses Leischós. Jauna grabmatina. Kappi. Gudrs ganna sehns. Rabbitaja warra un gehdiba.
- Nr. 48. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Almins no debbestim. Labs padohms. Stabstini. Mibkla. Sluddinaschanas. Sinna. Tirus. — Missiões sinnas Nr. 24. Par Deewa walstibu paganu starpá. Leila Ada. Jauna sinna. Sinna.
- Nr. 49. Jaunas sinnas. Gehwis arklá. Mibklas usminneschana. Sluddinaschanas. Sinna. Tirus. — Basnizas sinnas Nr. 25. Jaunas sinnas. No Bausklas ispohtitas Latweeschu basnizas. Tas widdus-mehrs. Jaunas grabmatas. Drohsch Deewa rohlás.
- Nr. 50. Awischn-sinnas. Jaunas sinnas. Mandas plubdi. Smecktu stabstis. Sluddinaschanas. Jaunas grabmatas. Sinna. — Missiões sinnas Nr. 25. Leila Ada. (Beigums). Atmestu bebrun lobyschanas-nams Kitai-senné. Sinnama firds. Kas warr palibdeht? Sinna.
- Nr. 51. Jaunas sinnas. Perefina. Sluddinaschanas. Sinna. — Basnizas sinnas Nr. 26. Mirrona peeminneschana. Jaunas sinnas par to Luttera gehda-stabbu, ko Luttera draugi zelt Wormse. Jaunas sinnas.
- Nr. 52. Awischn-sinnas. Par wistahm. Pateiziba zeem. Awischn draungeem. Sluddinaschanas. — Missiões sinnas Nr. 26. Missiões-sinnu rakstis mibkeem missiões draungeem wezzu gaddu beidsobt. Rabdas daschadas nabwes ballés missionari dsibwo. Ká Deegeri jeb Mohri Balkar-Judiá usnehme bribwestibu. Tizigas luhgchanas spehfs. Seemas swehtfós. Sinnas.

B r i h w d r i e f f e h t.

No juhrmassas-gubernements augstas waldischamas pusses: Oberlehrer G. Blaeke, Jenfor. Zelgawá, tai 22. Dezembert 1858.
No. 234.

Zatweefchu Awises.

Nr. 1.

Zettortdeenâ 2. Januari.

1858.

Awifchu - finnas.

Deems Kungs pehz sawas schehlastibas mums nowehlejis jaunu gaddu. Lai tad arri laipnigi muhs swehti un palihds laizigi un garrigi jums mihteem lassitajcem un mums teem raksttajeem. Lai buhtu allasch labbu sinnu papillam! Woi buhs preezigas finnas ween? Ne — jo tahda jelle naw schi grehziga pasaula, ka labbu ween warr dsirdeht. Launa un grehka noteek deemschehl pahrpilnigi. Tomehr tapat kaunums ka labbums kas pasaula noteek, irr Deewa sinna; jo winsch walda pahr wisseem un wissu ta wadda, ka beidsot atspihd winna spehls, winna gudriba un winna schehlastiba. Winna gudribu un tehwa rohku lai til atsihstam eeffsch wissa un pee wissa un Wiinam lai gohdu un bihjaschanu dohdam pee wissa ko redsam un dsirdam un darram, tad kaunas un labbas finnas mums buhs par derrigu mahzibu un paschubinafchanu us deewabihjigu dsihwi eeffsch Kristus.

Lai nu jaunu gaddu sahklam ar kahdu preezigu sinnu. Irr schi, ka Kalenderu Rehnineenes wezjakai meitai 25ta Januari buhs kahsas ar Bruhschu krohna-mantineeka dehlu Wridrikku Wikumu, un ka nu turpu dohdahs augstee kahsneeki, un abbas walstis, Kalenderu un Bruhschu semme, preezajahs, ka zaur schihm kahsahm nu paliks raddi un draugi. — Wehl labba sinna schi, ka muhsu teizamais Generalis Todlebens, kas Wisabahdena, Wahzsemme, jahdams no sirga bij krittis, til ne nosittees un pakausi bij dauhjis un rohku pahrlausis, taggad atkal weffels un jaw pa pilfatu jahjis.

Bet nu arri behdu finnas, par breefmigu notifikumu gaddu beidsot! Italia, Neapeles walsti ugguns kalns Wesums winn'deen gan bij beidsis uggum iswemmt, bet tad 19ta Dezembera nakti

pulksten 10tos sahkluse tur semme trihzeht. Pee pirna spehreena semme tikkai 5 Sekundes trihzejuse un nabbaga zilwekus pa leelo Neapeles pilfatu un pa wissu walsti isbeedinajis. Laimigs kas warrejis isfreet no namma ahra, jo pehz 2 minutchm ohtrs spehreens appaksch semmes ruhkdams ka pehrlons 25 Sekundes semmi ta krattijis un zillajis, ka nu nammi un muhri pahrsprahgujschi un wissuwairak Neapeles walsts deenas-widdus puffed nammi un basnizas sagahsuschees un nosists tappis kas tur eeffcha bijis! Tad wehl treschais spehreens bijis, bet ne til stiprs. Rehnina pilfata nammi gan naw sagruischi, bet laudis pahrbihjuschees zitti pliffi ka no gultas islehluschchi, zitti paschu laiku ballas gresni isgehrbti isfrehjuschi us eelahm, un tur wissu nakti drebbedami gaidijuschchi tahs leetas kas wehl uahlschoht — bet te labbi pahrgahjis. Turprettim zitti zeemi un pilfati breefmigi irr pohstiti. Polas pilfats ar 15 tuhst. zilwe. panissam sagruis un nu jaw kahdus 2 tuhst. zilwekus nosistus israkluschchi appaksch muhru druppahm. Wehl skaidri nesinu ka wissur bijis un eefahloht rehkinaja, ka kahds tuhsttohts zilweku pagallam, bet nu jaw rasta, ka ja mas, 30 tuhst. zilweki nosissi!! Zif wehl to buhs, kas nelaimigi un gluschchi nabbagi, bes junta, bes maises paliffuschchi! Ak ar kahdu firdi teem jahahl jaunais gads, ko mehns til preezigi Deemu teikdami sahkluschi! Kungs apscheljoees pahr scheem un pasargi ir muhs schehligi!

Indija Luknowes pilfata karra-leelstungs Kampbells nu atpestijis nabbaga Kalenderus un tohs 2 stiprus Generalus Aweloku un Kampbellu. Dum-pineeki, kahdi 70 tuhstoschi par warru nitni turrejuschees 6 deenas laudamees, ta ka Enleudereem ikkats sohls ar warru un leelu affins isleechanu bij japanemm. Kahwuschchees ka plehfigi swehti, ta

ka weenâ paschâ dahrsâ 1500 nokauti dumpineeki gullejuschi. Bet tihri brihnumâ dsirdeht ar kahdu gudribu, drohschu prahtu un pastahwigu nitribu. Calenderu masais pulks dumpineekeem uskrittis un ne irr atkahpees, pirms fawus braktus ispestijis un tahs stipras weetas panehmis. Paschu to leelo pilfatu Calenderi wehl gan ne effoht panehmuschu, bet nu gan redsams, ka dumpineeku spehls falausts un grehti wairs ne buhs to dumpi uswarreht un to

nabbaga pohstisu semmi pee meera waddiht. Lai Deems palihds. Wehl flaidri ne sinn zil tur frituschu. Calenderi raksta ka tikkai 5 wirsneeki noschauti un 40 wirsneeki, ir pats karka leelskungs eewainohts, bet to ne gribb neweens tizzeht ka tik mas buhs. — — Ar Kineesereem nu karsch gattaws, jo Calenderi taifahs to leelo Kantones pilfatu atkal bombardireht. Bet naw ruhmes scho reisi jums wairaf stahstiht. S—j.

Par dselses zekkeem un ugguns ratteem.*)

1.

No Pehterburgas lihds Plestawu jau brauz us dselses zekkeem ar ugguns ratteem, un zittu gaddu schinni laitâ, ar Deewa paligu, brauks arri tapat no Plestawas us Dinburgu un no turrenes zaur Kursemmi un Leischeem lihds Warschawu us Pruhschu rohbescheem. Bet mums ta zerriba, ka febbati arri no paschas Kreewusemmes dibbina, atkal zaur Dinburgu us Rihgu, woi us Zelgawu un Leepaju dselses zekki taps eetaisiti. Tad nu arri mums schis jaunais pasauls brihnumâ itt turu irr atnahjis, un drihs mehâ arri par muhsu druwahm redsejim garras rindes leelu rattu, kas bes kahda loh-pina, itt ka no few pascha, garr muhsu azzim aisfrees garram un dauds simtus zilwekus un tikpat dauds birlawas prezju aisweddihs prohjam. Tapehz es spreeschu, ka teem Awischu lassitajeem, kas paschi dselses zekkus un ugguns rattus wehl ne irr redsejuschi, itt mihli buhs klausitees, ko finnatajs winneem no teem gribb stahstiht.

Tad es jums nu isteifschu, papreeksch no dselses zekkeem un tad no ugguns ratteem, kas us tahdeem zekkeem ween tohp bruhketi. Turprettim

dselses zekki ne ween preeksch ugguns ratteem, bet arri wehl daschâs zittâs weetas irr eetaisiti tur, tur dauds un smaggas nastas jawedd ar sirgeem, ka pee daschahm pabrikehm, pee ohstahm, pee tahdeem kalneem, tur fahls, ohgles, dselse un zittas leetas tohp raktas. Tohs tur taija tapehz, ka schee muhscham ne-ismirkt un bedraini ne paleel, bet allasch lihdseni un zeeti irr paleel ta ka us winneem ar jo masu spehlu leelas nastas warr pawilkt. Gistreikeru semme es pats us tahdu zekku esmu redsejis ar diwi sirgeem tik dauds fahls aiswest, ka us wairaf ka desmits leelahm ohrehm bija jafakrauj. Winnus eetaisitu gan wehl dauds zittâs weetas, ja tik nomakfatu tik pasauls naudas, ka katrs warr pats fapraft, ja tik gribb aprehknaht, zil tas ween jau makfatu, ja rittinu rehpes, tikkai weena paschas wersts garrumâ, gribbetu nopirkt. Tapehz arri zekku ta ne warr ar dselses gabbaleem apkraut, ka gan eelu ar afmineem bruggo, bet tik preeksch ilkatra rittina grawas tohp nolikta weena schkeene, rittinu plattumâ, un lai rittini no winnas ne warr noschtukt, irr katrai schkeenei, eekschpuffe, kahda pufschotru zekku augsta rants (malla) peelikta; un lai atkal paschas dselses schkeenes ne warr schaubitees schurp un turp, bet paleel riktiga plattumâ un augstumâ, tapehz papreeksch krustam pahp par zekku tohp il

*) Teem kas 1857 Ratweeschu Awises naw lassijuschu, peeleekam scho bilditi, kas rabda, ka wa dselses zekkeem brauz un wedd zilwekus, prezzi, lohpus, zubtas un awis. Lai labli eestattahs; jo schogadd wairaf par to stahstisim. S—j.

trihš woi tšchetri pehdu, kohlā fleekšnes (klutšchi) noliktas un eelšch tahm tahš fšcheenes eekaltas. Tahdas fleekšnes gan dauds no jums irr redsejuschi, warr buht pašchi zirtušchi, jo tee irr tee „flichperi,“ kas no muhfu ohstahm Reepajā, Wentšpilli, Bernawā, Rihgā un wehl zittur ar til dauds fuggem us fwešchahm semmehm tohp aišwesti, ka mehš tohš daschu reiši eelšch werstu garrahm strehkeh m uškrautus redsam.

Kur nu lihdsens klaijums, tur wairs nekās naw waijadšigs ka til zeetš dambis ja-ušmest un tur wiršū tahš fleezes ar fšcheenehm ja-eeleek, tad dselves zeksch irr gattawš. Bet kur kalni un leijas, tur dauds leelaka galwas grohšschana jo prett kalnu dselves fšcheenes neko ne palihds; jo nastas ušraut prett kalnu paleek til pat smaggas kà par zittu zekšu, un no kalna us winnahm irr wehl gruhstaka šaturreschana, un kad tahdas smaggas nastas šahktu street, kuršch winnas pehz warretu šawaldih? Winnas drihs no fšcheenehm islehktu un šadausitohš druppu druppōš. Tapehz nelihdsenā widdū wiffam papreeksch jagahda par lihdsenu zeklaweeta un tas daschu reiš dauds wairaf makša, ne kà fšcheenes un flichperi. Par leijahm dambji ja-ušmest, kas daschu reiš augštaki ne kà tee nammi kas zekšmallā stahw. Kalneki tohp pahrrakti, un kur kalni augsti un stahwi, tur winneem allas tohp isurbtas zauri. Apdohma kas tas par darbu, pawiffam zeetā klinti! — Kur kalnuštarpā uppes, tur zekšu ne warr wišš no kalna nolaišt un pahr uppi ween tiltu mest, bet tur tiltš ja-taiša par wiffu to leiju pahri. Tà arr no Sakschu semmes us Baires Rehnina semmi braudams, Gfsteres uppitei esmu pahrbrauzis us wairaf kà puštrešchu simts pehdu augstu tiltu (gan drihs til augstu kà Rihgas tohrni. Tur gan galwa reibš kad šlattahš us leiju! Bet tomehr tahdas fšauschalas ne ušeet, kà kad pirmu reiši eebrauze kalnu allā. Kà jau stahstiju, tas irr leelš darbs tahš istaiših un jo plattakas, jo ahtraki tahš šagruhst; tapehz winnas taiša til fšauras ka knappi ratti ee-eet, un ka rattu katrā pušš, til pušš pehda plattums paleekahš. Kà wehjšch ratti škreen kalnam pretti un nu wahtneeki brauzejeem uššauz: šargajeet galwas! un pirmš

wehl labbi nomanni kas notizis, temis aplahji pilniga tumšiba, wišš rihs un drebb, tu jaw effi pašchās kalna eelšchās! Kad nu winšch šahktu wiršū gahstees! — Bet ilgi naw, jau effi atkal ohtrā pušš ahrā. — Pee Kannstattes, Wirtembergeru Rehnina semmē, tà esmu isbrauzis appaksch pašcha Rehnina leela pilli zauri. Jo ta stahw augštā kalnā.

Dauds wehl warretu stahstih bet til wehl weenu leetu gribbu peeminneht: kur ittin leela braukschana tur gan atrohn diwejas rindes fšcheenu, tà ka fšchurpu un turpu braukdameem ratteem, katteem šaws zeksch irr; bet zittus irr til weena pašcha rinde, un kad ratti šateekahš, tad ikreis teem weeneem pee staziones ja-isgreesch un jagaida, lihds tee ohtri aišbraukuschchi garram. Kad tur ušraugi labbi ne-leek wiffu wehrā, tad jau daschu reišu leela nelaiime notikluse zaur to, ka prettim nahšdamas rattu rindes weenas ohtrahm ušškreen wiršū un tad šadausahš. Zittu reiši stahstischu wehl no ugguns ratteem.

R.

Zauna sinna.

No Medemrodes muishas, Reishōš, ne tahhi no Wihtschneem, un us pašchu Kursemmes rohbeschu, trihs padšmit wihi 14tā Nowemberi brauze ar muishas prezzi zauri Lohkeem (Lukni) un tur no šchihda frohdsineeka par feschchi kapeikeem nopirka diwi blohdas ar wahritahm stintehm (wehjustiwim). Schihm šiwim ta jau irr stipra šmakka, bet scho reiš wehl effohht pawezzi bijuschchi, ta ka, lai arri šahš un pipars ne bijis taupihts, tomehr peezeem wihtreem reebuschees un fšche nemajš naw ehdušchi, diwi drihs atehdušchees, bet feschchi itt pilli peetrebuschees. Tad nu arri fšche beidsamee pehz ihu laiku šašlimmušchi ar wemšchanu un zauri-eeschanu, ar krampjeem eelšch leeleem un eelšch mugguras. Pahru deenu šarpā, trihs no winneem nomirre un lihki palikke itt filli; tee ohtri trihs gulleja wehl pehz pahri neddeelahm leelā kahšoni un Deewš sinn, woi zelfees. Tee diwi kas mas bij ehdušchi, palikke arri šlimmi, bet tappe drihs atkal isglahbti ar Turku pippari; tee peezi kas ne bij ehdušchi, palikke glu-

fchi wesseli. Bet kad tee flimmeneeki mahjä pahrnahze, tad israbdiyahs ka flimmiba bij lippiga, un taggad par Medemrodes pagastu wehl daschi zitti irr mirruschi un wehl dauds gull flimmi. Dakteri fakka: ta effoht riktiga Kolera, un zaur scho notikkumu tohp apleezinahts, ka teem gan taisniba, kas jau zittu brihdi fazzija, ka fchi flimmiba dauds reis no wezzahm siwim zekkotees un ka tahs, til pat ka wezzas deffas, daudsreis tohti giptigi paleekoht. Mehs wehl dirstham ka arri kahds pahris pahrnowaddu raddineeku, kas behres nahkuschi, tanni paschä flimmibä effoht ekrittuschi, bet ka fchi flimmiba jaw fahl beigtees. Lai Deems palihds muhsu mihteem kaimineem un mums wisseem pee labbas wesselibas gaddä jaunä!

R.

Londonē taggad pahrnahkuschas no Indias atkal kahdas nelaimigas wirsneeku seewas ar saweem behrneem, no dumpineekeem neschehliqi samohzitas. Weenai seewai Indijeri degguni nogreeseuschi un winnas 3 gaddu behrnizam rohkas un kahjas nozirtuschi un tihri brihnums, ka behrens naw nomirris. Behrna skohlmeistereenei abbas auffs nogreeseuschi to gredseu labbad, kas tai auffs bijuschi. Zittai gapaschaj arri auffs nogreestas un nahsis pahrgreestas. Zittai gapaschaj 3 behrni kurreem dumpineeki abbas azzis isduhrusch. Zitti sibki behrnini wehl effoht palikkusch Kalkuttä, kurreem tehws un mahte no-kauti un ne weens ne sinnoht, kam schee bahrenisch preedert; jo bahrini ne sinnoht wezzaku wahrdu. Weena masa meitina zittu ne sinnoht atbildeht, ka tik to wahrdu: „Gemu Mamas luttekli!“ Al tawu paganu darbu! Woi brihnums ka Calenderu saldati nu tahdi fashuttusch un bes schehlastibas no-kauj illatru Indijeru dumpineeku-saldatu, ko rohkas warr dabbuht. —

E—j.

Gluddinaschona.

No Dundangas pagasta teefas tohp wiffi pee Dundangas muishas peederrigi un ahrpufs scha pagasta dsh-

wodami draudses lohzeeki, tiklabb wibrischki ka seewischki zaur scho usaiginati un peekohtdinati, deht winnu peeraktschanas pee tabs 10tas dwehseku rewisiones ar apleezinatahm pamihlijas sibmehm tuhliht un wiswehlah libds 1 mu Webruari 1858 g., pee schibs pagasta teefas peeteiktees, par isfargaschanohs no wiffahm pehz likfumeem nahkameem atbildefchanahm, tiklabb preefsch teem kas nebuhß peeteikuschees, ka arri teem, kas schohs buhs peeturrejusch. 1

Dundangä, tai 3 Dezemberi 1857.

(S. W.) ††† Nisse Jahnerberg, pagasta wezzakajs.
(Nr. 435.) C. Neuland, teef. sctrihw.

No Tingeres pagasta teefas tohp wiffi pee Tingeres muishas peederrigi un ahrpufs scha pagasta dshwodami draudses lohzeeki, tiklabb wibrischki ka seewischki zaur scho usaiginati un peekohtdinati, deht winnu peeraktschanas pee tabs 10tas dwehseku rewisiones ar apleezinatahm pamihlijas sibmehm tuhliht un wiswahlahi libds 1 mu Webruari 1958 g., pee schibs pagasta teefas peeteiktees, par isfargaschanohs no wiffahm pehz likfumeem nahkamahm atbildefchanahm, tiklabb preefsch teem kas nebuhß peeteikuschees ka arri teem, kas schohs buhs peeturrejusch. Tingerē, 3 Dezemberi 1857. 1

(S. W.) Friedrich Zehberg pagasta wezzakajs.
(Nr. 112.) C. Neuland teef. sctrihw.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Majestetes ta Patwaldineela wiffas Kreemu walsts. 2c. 2c. 2c. tohp no Leel-Behrses pagasta-teefas wiffi tee, kam pee tabs atlikfuschas mantas to celsch Leel-Behrses Starpa Krobga nomirruschu laulatu draugu, Janna un Annlises Feldmauna, kahdas taisnas prassichanas buhtu, ka arridsan tee parradneeki tabs atlikfuschas mantas, zaur scho usaiginati: ar sawahm peerahdischanahm un atlibdsinashanu libds to 8 to Webruari nahlofchä 1858 gaddä, kas par to isflegshanas terminu nolifts, pee schibs teefas peeteiktees, jo wehlaki ne weenu wairs ne klaußhs, un tohs parradneekus ar dubbultu malfu strahpehs. To buhs wehrä list! 1

Leels-Behrses pagasta teefä, tai 30tä Nowemberi 1857.

(Nr. 220.) ††† J. Weifert, pagasta wezzakajs.
C. Schwan, teefas sctrihw.

Brihw drikkelt.

No juhrmallas-gubernements aughtas waldischanas puffed; Oberlehrer G. Blaese, Jensor. Jalgawä, tai 1. Januari 1858.

No. 1.

Us jaunu gaddu 1858.

Meid. U, Jerusaleme mohdees.

1. Jauns gads irr no Deewa nahzis,
 Un jaunu darbu pee mums fahzis,
 Ar swehtu wehsti winsch atnahl:
 Muhfu Deews irr wezza gabdaj's,
 Zrr shehlastibas-sihmes rabdi's,
 Kas dwehfeli eelibgmohbt mahf;
 Ar mihku tehwa-prabt'
 Winsch bij mums allasch klahf,
 Dewe swehtib'; —
 U, Tehit Tu
 Memm teilffchanu
 No mums par Tawu laipnibu!
2. Jaunais gads un jaunais spohschums,
 Un preeziba un firsch-drobschums,
 Jauns spehls us jaunu zihnischau',
 Jaunais atspirgums eefsch gaudahm,
 Jauns Meera-wehfmiasch farstahm raudahm,
 Gelfsch nahwes jauna dshwofchan'!
 No Tew wifs labbums nahf,
 No Tew wifs swehtib' fahl,
 Tehit Mihilais!
 Lai gaddi fscreen,
 Un deen' pehz deen'
 Tu paleez' **Schehlastib'** arween!

Grot.

Dsirfsteles.

Kas peederr Kristum? — Kas grehku wairs
 neturr par laimi, bet par nelaimi.

Welti teizahs Deewu mihleht, kas ne-is-
 darra, fo Deews leef darriht.

F. G—g.

Lizziba irr: Deewa mantu zelfsch — dur-
 wis — un atflehga.

Luhgfchana nefs swehtibu no debbes, un
 darbs no semmes.

W. Phisif.

„No daschs wehlejahs.“

Gan jauks stahstinsch Nr. 52 muhfu Uwis. lap-
 pinä (1856). Winsch istulko muhfu shehliga Pest-
 taja swehtus wahrdu: „dauds aizinati, bet
 mas isredseti.“ Kas to stahstu apdohmigi laffa
 un dskli pahrmeklejahs: kahdas tahs leetas, fo
 wiffuwairal wehlejahs, tas lehti warrehs atsiht, woi
 tiklai ween pee aizinateem peederr, jeb woi winna
 daska irr ar teem isredseteem, wehledams“ 1) atrasis
 tapt eefsch Kristus, 2) Kristum lihdsigs kluht, un
 3 ar Kristu buht. Pee isredseteem tahds peederr,
 kas shehlastibu dabbujis Kristu kahroht no wiffas
 firds! Tas ne atkappahs nei pa labbu, nei pa
 kreisu rohku, tahds neschaubigs kahrdinaschanä,
 preezinahts behdas, pateziba dshwo un tam Kungam
 jaunu dseefmu dseed. Kahda schi irr? Kas to isdoh-
 majis? Kur ta atrohnama? Ta muhscham jauna dseef-
 ma, kas ne muhscham wezza ne paliks, un ta jauna
 dseefma buhs, kad arri debbes un semme suddihs, ta
 jauna dseefma irr, ka Kristus dsimmihs, Pestitajs un
 shehlotajs, kas sawu meeru dohd un muhschigu fa-
 lihdsinaschanu irr atraddis! Fo Kristus tas patz
 irr un paleef walfar un schodeen un muhschigi
 muhschds. Kas tahda tizziba Jesu kahro, winnam
 tam Kungam kalpo dshwä pateefiga kalposchanä,
 tas shehlastibu atraddis pee teem isredseteem peeder-
 recht. Bet kas to Kungu ne kahro, tadeht pasau-
 les preekus un mantas kahro, tahds tiklai irr aizi-
 nahts. Tad teefcham jasaffa: labbaki teem klahfees,
 kas ne mas naw aizinati, ne ka teem, kas aizinati,
 Jesus draudse peeeklaititi, bet apzeetinajufchees sawä
 pahrgudribä jeb pasaules mihlestibä. Tadeht lai
 tas stahs ka kahda debbes-pulkstena balfs wif-
 feem skann un swann aufis un no meega tohs moh-
 dina, kas to ween laffa bet ne apdohma, laffa, bet fe-

wim ne turr ka speegeli preefshâ, un tur ne eeskat-
tahs lai gudru firdi dabbu us atgreeschanu un is-
glahbshânu.

Bet zeenigs rakstijajs G. J—n, lai luhdsams
par kaunu ne nemm, kad pee tahm trim derrigahm
wehleschanahm, ko muhsu mihtas Awises wehlahs,
wehl zettortu peeleeekam: ne ween dauds nehmeju un
muddigu lassitaju un labbu rakstijaju, bet arri
dauds Deewa shehlastibas kas zilwekus swehti ar pa-
semnibu, tizzibu, mihlestibu sawâ starpâ, un ar pa-
teefigu Deewa-bihjashanu. Jo wiffas sinuas, ko
Awises stahsta, naw wifs tiklai ween sinuas, bet
arri irr wehrâ leekamas kâ apleezinaschanas tahs
Deewa waldischanas, ar ko Deews woi shehlo,
woi mohdina, woi pahrband, woi sohda; jeb ar-
ridsan sihmejahs us to wahrdu: „sildamees gudri
effofchi tee par gekkeem irr tappufchi.“

Kas Awises lassa tiklai ween us to, ka lai dab-
bu ko jaunu dsirdeht un sinnah, tas lihdsinajams
zilwekam, kas augtu kohkus bes saknehm dehsta.
Bet kas wiffu lassa kristiga zilweka pahrdohmascha-
nâ, pehz ta wahrda: pahrbaudait wiffas
leetas; to, kas irr labs, paturrajt,“ tas
ar to augš fapraschanâ, bihjaschanâ un tizzibâ.

Awischu lappas, un tã lihds wiffas zittas grah-
matas, naw wis wifszaur apdricketas, bet lai boh-
stabinu ne sinn zil smalki un beesi salikti, tomehr
dauds ne apdricketas, tufshas weetas un weetas
zaur spihdehs. Tã pat tas arri ar wiffu irr, ko
zilweki raksta: dauds tufshas, neleetigas weetas
rahdahs! Bet kas tweeschus pasihst un eemihlejis,
pee finilgahm un nihtas sahles ne lawesees wifs,
bet jo mannigs buhs us to pahrbandiht tohs
garrus.

Wifs arri, kas stahstibts Awises par dabbas
leetahm, par daschadeem Deewa raddijumeem, kahdi
tee, kâ dsihwo, un kâ zitti atkal kohpjami, irr der-
riga mahziba, par ko japatiz, un laikam mehs
Awischu lassitaji wiffi tohs mihtus zeenigus raksti-
tajus, kas lihds schim mums kahdus reezinus no
ta baudiht dewufchi, ar luhgshanu luhgim: doh-
deet wehl, dohdeet wehl!

Jhpafchi gan arri wiffi ar leelu pateifshanu pa-
teiks par missiones sinahm, kas mums kâ preefsh
azzim stahda paganu breefmigu tumshibu un to

gaismu, kas schinni tumshibâ spihdeht fahk, kas ar
to firdis mums kâ mohdina, tã arri silda stiprâs
dedsigâs luhgshanas luhgt: ka tas Kungs wiffi
onaru gruhtu un swehtu darbu swehtitu.

Tizzu teescham, ka daschs labs no Awisehm wai-
raf labbuma jau buhs fanehmis un baudijis, ne
kâ pats to sinn un dohmu. Tadeht: Deews
Kungs lai shehlastibu dohd kâ rakstijameem, tã las-
sitameem, ka lai Awises labbu isdarra un wairo
kâ fapraschanu, tã tizzibu, jo tizziba irr ta wifs-
augstaka gudriba. G. S I

Wentespils basniza.

Wentespils basniza irr smukka basniza, shehliga
nelaika Aejera dahwana*). Tãshehlo tik ween ka
tohrni pulksteneem tik mas ruhmes, ka ne warr ne
kâ ar pulksteneem swanniht kâ nahlahs, bet ar
mehli tik ween warr bihreht, zaur ko pulksteni par
dauds mohza; tapehz arri weens pulkstens jaw tã
fapraschis, ka waijadseja jauna. Basniza eefshâ
wifs irr itt kohfchi. Bet nu wehl jaunu gresnumu
dabbuja. Wentespils zeen, mahzitajs pats mannim
tã raksta, ar to wehleschanu, lai Awises to isteiz:
Deews tas Kungs Sarkanamuischas rentes fungu
Bridrikku Ginteru (Friedrich Günther) pa teem de-
mineem gaddeem kamehr tas tai muishâ walda, ar
laizigahm mantahm baggatigi apshehlojis. Tapehz
wisch flawe to Kungu ar pateifshanu un gawile-
shanu un isteiz ta Kunga leelu laipnibu, un par
fawas pateizibas uppuri basnizai trihs krohn' luktur-
us dahwajis. Birmâ lukteri warr dedsinah 30
swezzes, ohtrâ 21, un treschâ 12, — pawiffam
tad 63 swezzes. Kukturi no metalla ko par bronksu
fauz, un gresnoti ar flihpeteem glahsu karreem. Us-
lahrti wiiani eefsch smukkahm dielichu sehdehm, kam
starpâs missin' apseltotas bumbinas. Brihnum
smuks darbs! Bet makfa arri labbu nandu. Lihds
ar to pahrweshanu makfa astonsimts sudr, rubl.
Ruddens — jeb plauschanas swehtku deenâ winnus
eefwehtija. Drandse itt leelâ pulkâ bija falassiju-
fees un ne ween eefsch teem jauneem krohn' luktur-
reem, kas brangi wiseja un spulgoja, bet arri us

*) Sauz to par Nikolaja basnizu.

altara un pa teem kohreem degge fwezzes. Bet wiffa draudse faweenojahs tanni luhgſchana, lai tas Kungs mihtam demejam ir turplikam paliktu flahst ar fawu schelastibu, un lai tam, ka ar to laizigu maiſi winnu baggatigi apdahwinajis, — arri to maiſi dohtu allaschin kas paleel us muhschingu dſchwoschanu. Ar pateefibu irr jafalka: ſchee trohn' lukturi basnizai par iſtenu gresnumu.

Naw mafaks bijis tas preeks, ko turpat basniza baudija trescha Nowembera deena jeb 22tra fwehtdeena pehz waffaras fwehtku atſwehtes. Ka jaw minnehts weens basnizas pulkstens bija puscham, — labbi wezs pulkstens, jo 1688ta gadda p. Ar. peeds. bija leets. Zittahrt Paffeehtes waggare Kahrlis Indriffkohn, Latweetis, neſſe par dahwanu diwifimts fudr. rubl. ko winsch fawâ deeneſta pa ilgu ilgeem gaddeem fuhri un gruhthi bij ſapelnijees, — lai par to naudu pulksteni pahreij un labbaku taiſa. Scho darbu usnehmahs un isdarrija Kindes Nabal trohdſineeks Kleenschmitt, kas to ammata gudribu no fawa nelaita tehwa mahzijees. Tai minnetâ deena Wentespils zeen. mahzitajs preeksch tam ka ſahze ar to deewakalposchanu Latweeschu draudſe, — eefwehtija pulksteni ar luhgſchanu un fwehtſchanu, un nu pirmureiſi pulkstens ar fawu ſkannu ſa-aijinaja Wentespils draudſi lai Deewam kalpo.

Mihtais Deews lai fwehti arri ſcho deweju ar fawu Tehwa fwehtibu. Preezigs dewejs Deewam allasch mihtſch.

H. R.—II.

Kad zilweks irr deesgan baggats?

Kad es wehl biju jaunſ, tad kahds wezs wihrs, kas ar mannim darbojahs, kahdu deen' man pawajaja: „Kad zilweks irr deesgan baggats?“ Es atbildeju: kad winnam irr tuhſtoſch dahldeu. Winsch ſajzija: „Ne!“ — Desmitstuhſtoſch? — „Ne.“ Simtstuhſtoſch? jo es dohmaju ka puscham Keiseram wairak ne effoht. Bet winsch galwu krattidams atkal ſajzija: „Ne.“ — Tad es apleezinaju, ka es to ne warroht ſinnahst, un winnu luhdsu, lai winsch ſalkoht. Winsch kahdu brihtinu apdohmajees teize: „Tad — kad winnam drufku wairak irr, ka irr, tas irr: nelad! Jo kad winnam irr tuhſtoſch, tad winsch fewim weh-

lejahs desmitstuhſtoſch, tad peezedesmitstuhſt. tad simtstuhſtoſch, un tad arri nebuhtu meerâ, kad tas wiffu pafauli ſamantotu.“ Es pehz tam, pafaulê dſchwodams, ſchohs wahrduſ daudſkahrt esmu eedohmajis, un atraddis pateefigus. Pilnu preeku un iſtenu pilnibu zilwela dwehfele tif ween. warr dabuht, kad ta Deewu irr atradduſi par fawu augſtaku mantu. Ar radditahm leetahm zilwelam nepeeteek; Kad Deews irr man, Tad man irr gan.

F. S.—g.

2. Walkara-luhgſchana.

Gelfsch Sebnizzeema Schlesijeru-ſemmê wehl taggad ta irr, ka behrni noſazzita laika walkarôs pee Deewa-luhgſchanas fanahst. Jo kad walkarôs pulksteni swanna, tad tuhlin wiffi behrni no ta zeema ſaſkreen un ſapulzejahs ſkohlſas iſtabâ. Tifko pehdiga pulkstena ſkanna noſkannējuſi, nahst ſkohlmeiſters un nodſeed weenu walkara-dſeeſmu; pehz tam winsch weenu luhgſchanu turr, tad laſſa kahdu nodaku no Bihbeles, daſchreis arr kahdu behrnu ſtaſtinu, tad luhds to fwehtu luhgſchanu, un pehdigi ſalka tohs fwehtſchanas-wahrduſ. Wehl nodſeed weenu perſchinu, un behrni ſkohlmeiſteram „ar labbu nakti“ dewuſchi, pahreet ſawâs mahjâs. Woi ſcho labbu eeraſchu zittôs zeemôs arri newarretu eetaiſht? Un woi ta nebuhtu weena jauka un mihsiga leeta? Ak teescham teefs! —b—g.

Jauks pilſehts.

Kahds jaunellis, kas daudſ ko no kahda pilſſata bija dſirdejis, zil tur labba un jauka dſchwoschana effoht, kahda laimu un preeks tur redſams, taiſjahs weenreis patſ tur no-eet un ar ſawahm azzim wiffu to glihtumu apſtattihst. Winsch eefahze fawu zekku un redſeja jau to ſtaltu pilſſatu no tahleenes us kalna ſtahwan. „Baldees Deewam,“ eefauzahs muhsu jaunellis, „ka es to ſmuſku pilſſatu jau redſeht warru!“ — Bet leels un ſtahws kalns bija preekschâ, kurrâ waijadſeja pahri rahptees, ja gribbeja to jauku weetu ſaſneegt. Blakkam bij eelleija, kurrâ daudſ ſmuſki un patihkami augi bij atrohnamu. Schee augti patihke jaunellim daudſ labbaki ne ka tif gruhthi kahpt us kalnu. Winsch

dohmaja pats pee fewim: Tadeht ka man ilgi wehl us scho kalnu irr jakahpj, gribbu no teem krahfsch-neem augteem kahdu masumu lihds nemt, ar kurreem es sawu firde atspirdsinaschu. Winsch greefchs atpaffat un pildija sawu zekka-sohmu ar augleem. Nu eefahje tas atkal us augfchu dohtees, bet — te us reis kriht muhsu jaunellis leija atpaffat.

„Ak draugs!“ fauze kahda balfs no kalna, „tas zeksch pee mums irr lohti gruhts un katriis sohlsis ar mohkahn us preefschu jasperr, tu wehl nemmi smaggu nastu lihds. Atmetti tohs augfus, fo tu effi lihds nehmis, zittadi tu ne warri te tai jaunâ weetâ tap.t Puhlejees no wiffas firde ka tu tohpi sche; jo gruhtums un behdas taps tew te par preeku.“ — Isjamiffis redseja jaunellis, zil taktu tam wehl bij ja-cet un greefahs labbaki eelejâ atpaffat. Us kalna rahdijahs winnam gruhtums, leija preeks. Taggad patikke tam dauds labbaki leija dsihwoht; ne ka us to skaisu pilsfatu notapt. Gan winsch daudsreis apnehmahs wehl kahdureis us to klints-kalnu kahpt; bet arweenu aismirfe un ta tad ne dabbuja nekad to jauku pilsfehthu redseht.

Schim jauneklim lihdsinajahs dauds zilweki, kas gan us Deewa zekkeem eefahf staigahf; bet reds zil gruhti nahkahn prett to stahwu kalnu, tas irr: prett tahm dauds un daschadahm taunahm kahrdina-schanahm, turretees; drihs peegurst tahs labbas ap-nemshanas un tas zilweks dohdahs atkal tai dsikka eelejâ, tas irr: tai niknâ grehku pasaulu un dsihwo atkal pehz meefas prahta eegribbeschanas un aismirft to swehtu leelu preeku, fo tur tai jaukâ pils-fehtâ, tas irr: Debbes walstibâ, buhtu baudijis, ja tikkai to labbu zihnischanu buhtu zihnijees. J. K.

G u d r i b a.

„Da Kunga bibhshana ta irr gudriba, un no sauna atstahtees ta irr sawrshana. Job. 28, 28.“

Metb. Schelligs Deews ak nesohdi.

Dwehfelite! Kas irr tas?
 Ko tas wahrdinsch rahda
 Gudriba!? woi gan irr tas,
 Ko preefsch azzim stabda
 Pasaulu
 Wiffceem sche
 Katru mihku deenu
 Tit no jaun' arweenu.

Ak ta naw wis gudriba
 Kas schai semmê walda;
 Ta irr tibra gekkiba (1 Kor. 1, 20.)
 Semmes-behrneem faldâ.
 Skattees tur —
 Schê jeb kur!
 Drihs tad eerandfisi,
 Par fo nodrebbefti.

Kas til meesu apfohpt mahf,
 Ugguns-mantas wairoht, (2 Pet. 3, 10.)
 To par gudru flaweht fahf,
 Ka tas dsihwoht sawroht,
 Lai tas arr'
 Zil ween warr
 Saunus darbus darra
 Dsihts no wella garra.

Gudriba, ta irraid ta:
 Deewu Kungu bihtees;
 Sawrshana nofaulta:
 Grehkus atstahf dsihtees,
 Jesum ween
 Klatt' un deen'
 Paffal staigahf swehti
 Laimê, zeeschoht gruhti.

Kas ta darra gudris irr,
 Laimigs scheit' un muhscham,
 Kant sche pasaul' tam peeschkirt
 Kauna-algu, — teescham
 Augscham tur,
 Tur, ja tur!
 To gaid dahrgais lohnis
 Spohschais gohda-krohnis.

Mihlais Tehws! scho gudribu
 Isleij' manâ firde.
 Jesus ar palihdschu
 Peesteidsees, — woi dsirdi!
 Mahzitajs,
 Libdsetajs,
 Swehtais Gars, stahw' klattu,
 Baldi mannu prahtu.

Lai tahs deenas, zil tahs Tu
 Schinnl grehku-srahbâ
 Man nolizzis, staigatu
 Tehws pehz tawa prahta.
 Un kad nahks
 Nahwe, fahks
 Beigt schi muhscha dsihwi,
 Barru klattihf Lewi. —pm—

B r i s w d r i f f e b t.

Uwischu

peeliffums.

Missiones

Sinnas.

Nr. 1.

1858.

Us jaunu gaddu.

Zaur muhsu Deewa firsdibbenigu schelastibu tas aufellis no augstibas muhs irr apraudsijis, ka tas teem atspihdetu, kas fehsh tumsumā un nahwes ehnā, un muhsu lahjas atgreestu us to zekku ta meera (Luhf. 1, 78. 79). Teefham winsch irr atnahjis pee mums, mihtee tizzibas beedri. Jo wehl atsklann muhsu aufis ta dahrga wehstis, ko no jauna us seemas-fwehtkeem effam dabujuschi, ta wehstis no engelisha mehlehms fluddinata: Redsi, es jums fluddinaju leelu preeku, kas wisseem laudim notiks; jo jums schodeen tas Pestitajs peedsimmis, kas irr Kristus tas Kungs, Dahwida pilseftā. Luhf. 2, 10. 11. Bet nu ne mums ween, kas scho dahrgu preeka wehsti fanehmusch, kas eefsch winnu tizgam un pee ta turramees, bet wisseem laudim tas irr peedsimmis. Wissus wiffa pasaulē winsch gribb fwehtiht, ka eefsch winna wiffi zekki lohkas un wiffas mehles apleezina, ka winsch irr Jesus Kristus tas Kungs, par gohdu tam Tehwam. Wihlip. 2, 10. Bet dauds wehl Deewam schehl truhkt, ka tā jaw buhtu. Wehl ne-isklaitams leels pulks to nabbagu paganu pasaulē, kas to Pestitaju un winna dshwus wahrdus pawiffam wehl nepafihst, kas arri tadeht wehl fehsh sawu grehku tumfiba un staiga to pasufchanas zekku us nahwi, bes zerribas, bes nelahdas eepreezinafchanas. Bet kad nu wiffa Kristus-draudse, ihpaschi tur, tur ta Jesus Kristus flaidrus wahrdus turr nefajauktus un nepahgrohstus zaur zihweku mahneem, kad wiffa Ewangeliuma draudse muhsu laifōs jo wairak un wairak publehjās ar to, teem nabbaga paganeem to paschu dahrgu mantu dahwahi, kad itnogaddus pa simteem to missionaru iscet teem paganeem to ewangeliumu, to

preeka wehsti par Jesu Kristu atnest, pawadditi us fawceem tahkeem, gruhsteem zelleem ar draudses firsnigahm Deewa luhgschanahm un laipnigahm dahwanahm; tad, mihtee tizzibas beedri, arri mums nebuhs pakkak palikt, tad arri mums nebuhs rohkas fasppeest un aufis aishahst. Tas Kungs muhs wiffus aizina, lai peepalihdsam illatrs sawā weetinā un ar to spehku, ko Deews mums dewis. Us missiones fwehtu darbu, us ruhpigu un nepeekuffuschu puhlinu un gahdaschanu, ka wiffi pagani ar laifu taptu apgaismoti, us to schahs lappinas juhs pehrnaja gaddā irr aizinajuschas un usrunnajuschas un us to paschu arri schogadd juhs gribb skubbinahst. Tadeht usnemmeet tahs ar labbu prahtu un usklaufsait tahs sinnas ko tahs jums atness par teem leeleem darbeem, ko tas Kungs muhsu laifōs zaur fawceem kalpeem pee tahleem paganeem strahda. No schahm lappinahm wadditi juhs pehrnaja gaddā labbu gabalu effat pahrstaiagajuschi; juhs dabujat sinnaht ka Deewa walstiba isplattusees un wehl ispleschahs Greenlendeeschōs Seemel-Amerikā, pee teem Mohru-laudim leelā juhwas lihkmā, kas Widdus-Amerikā, pee Ottentotteem, Kappereem un zittahm paganu tautahm Deenas-widdus-Awrikā, pee to fallu eedshwotajeeem kas leelā Kluffā juhwa, Jaun-Ollantē un Jaunā-Selantē. Ar schahm sinnahm juhs to gan deewsgan buhfeet mahzjuschees, ka to Kristus wehstneeschu pee paganeem, to missionaru gruhsti puhlini pawelti naw, un pawelti arri naw kristigu un tizzigu firschu luhgschanas un dahwanas. Schahs sinnas jums tadeht irr flaidras sihmes ta Kunga schelastibas un brihnischkiga spehka, kas juhs wiffus aizinadamas aizina un fauldamas fauz: ne peekuhsteet wis, kad eefahkuschi pee missi-

ones darba peepalihdseht, ne leezeetees ilgat pawelti aiginatees, kad lihds schim wehl ne effat paklausijusch! — Ar Deewa paligu mehš schogadd atkal juhs tahlat gribbam west pee zittahm paganu-tautahm un arri pee tahm rahdiht, ka tas Kungs strahda. Luhdsami nahzeet tad lihds, ka schahš sinnaš lassohht juhsu tizziba stiprinajahš, un juhsu firdiš un juhsu rohkas atverrahš tam Kungam kalpoht un winna gohdam atwehleht no ta, ar ko winsch juhs irr swehtijis un arri schogadd lai baggati wehl swehti.

Kad mehš nu tā no jauna ar jums wehlamees staigahht ta Kunga zekkeem paklat pee tahleem paganeem, tad zittadi ne warru, ka diwas leetas no jums luhgtees. Weena leeta irr schi: lai schinni gaddā zaur ta Kunga schehlastibu schahš lappinas wairak un wairak weetas atrohn pee jums ne kā pehrnaja gaddā, jeb lai tas Kungs arween wairak firdiš juhsu widdū pamohdina, kas schahš muhsu miffiones sinnaš kahro un gribb ar to miffionesdarbu cepashtees. Sinnam gan paschi, ka warrubht jitteem muhsu lappinas ne patihl wis, un arri pee tahm warubht daschdeen atrohnahš, ka truhkums un wahjiba redsama. Mihkee lassitaji, teekams ne gaddahš mums zits kahds, kas to labbati prasdamš ne kā mehš usnemmahš jums tahš miffiones sinnaš apgahdaht. — tāmehh nemmeet par labbu ar to, ko mehš sawā wahjibā, bet Deewš sinn! ar labbu prahtu jums dahwajam. Ka muhsu lappinas wairak weetas pee jums atrastu, tadeht es gan wehletu, ka ikkatrā Latweeschu draudse neween basnizas pehrminderi un teefas wihri schahš lappinas turretu, bet arriđsan, kur fainneeki fahdschōš jeb zeemōš kohpā dsihwo, ka ikkatrā tahdā zeemā weens no teem fainneekem tahš lappas kohpā ar teem jitteem fainneem turretu. Par dahrgumu tak naw ko schehlotees, un zil labba un peemihliga buhschana ta buhtu: kad swehtā walfarā jeb arri swehtdeenā pehz beigteem Deewa wahrdeem zeema faudis fanahktu weenāš mahjās un tad weens ohtrš teem jitteem preekschā lassitu par Deewa leekeem darbeem pee paganeem. Zil daudš tē swehtas apzerreschanaš rastohš, zil daudš swehtdeenas puljeschanaš zaur to tikru atnestas. Ar tahdu buhschana draudse wissu ar laiku dabbutu apzerreht, kas taggad

Deewam schehl daudseem irr paslehpta, prohti, ka par miffioni puhletees, irr pateesi draudses darbs tāpat, ka ikkatrai draudsei peenahlahš par sawu paschu, behrnu un jauneklu mahzischana gahdaht. Ta ohtra leeta, ko es luhdsu, ko es ihpaschi sawus mihtus un zeenijamus ammata beedrus firsnigi no Kristus puffes luhdsu irr schi: nahzeet un palihdseet pee to miffiones sinna apgahdaschanas, ka tahš lappas zaur juhsu paligu buhtu jo derrigas un muhsu draudsehm jo patihkamas un mihtas. Tahda manna luhgschana ne pirmo reisi pee jums iseet, — bet lihds schim mas ta irr paklausita. Tak neweens no jums ne warr buht un arri naw, kas par miffioni nemas sawai draudsei ne stahsitu un to ne flubbinatu us scho swehtu darbu. Ar leclu preeku esfam dsirdejuschi, ka zaur juhsu ruhpihu un dedsihu gahdaschana weetahm miffiones darbs labbi weizahš. Kapehz nu juhs ne gribbeet mums peepalihdseht, kalabb juhs mums gan drihs weeneem to miffiones lappinu apgahdaschana atwehlejeet; — tas darbs mums weeneem strahdajohht pateesi ar laika buhs pagruti. Tadeht fa-angu un luhdsu juhsu paschu draudsihu ta Kunga labbad: nahzeet un palihdseet mums. Zil preeka buhs juhsu draudsehm, ka ikkatra no sawa ganna warrehš kahdus wahrduš arri tē lassiht. Sluschi bes paliga gan ne effam bijusch, un par to no firdš pateizu jums mihteem draugeem un ammata beedreem ir no Kursenmes ir no Widsemmes; bet no jauna luhdsu ir juhs ir tohs zittus, beesak, beesak nahzeet paligā, ka mehš ne peekuhstam. —

Un nu mihtee, schoreis us beigahm es jums wisfeem wehl preekschā zekku ta Kunga wahrduš, ko tas Nahzaretēs skohlā buhdams lassija no Esaijaja ta praweescha grahmatas (Luhk. 4, 18, 19). Ta Kunga gars irr ar mannim, tapehz winsch man irr fwaidijis, winsch man irr suhtijis, teem nabbageem to preezas-wahrdu sluddinaht, tohs lam fadausitas firdiš irr, dseedingahht, teem zeetumā buhdameem islaischana fluddinaht, un teem akleem gaismu, tohs falausitus palaisht walfā — pasluddinaht to peenemmigu gaddu ta Kunga. „Zaunu gaddu mehš effam cesahkusch, un schinni gaddā tāpat ka arweenu mums ta Kunga un Besitaja wajaga kas ween wis truhkumu un gruhumu warr at-

weegloht, kas wiffas faites warr farauftiht un muhs
 pestiht us to swabbadibu to Deewa behrnu. Nu
 schis dahrgais spehka-Kungs un Pestitajs lai arri
 schogadd pee jums irr un paleel un lai juhs swehti
 pee meefas un dwehseles, ka jums wiffseem buhtu weens
 peenemmigs gads ta Kunga. — Bet no ta Kunga
 subtitas un no ta pascha swehtitas lai nu arri
 schahs lappinas schinni gadda sawu zellu pee jums
 staiga, lai ee-eet, kur tahs firdis atwehrtas, bet
 lai arri klaudfina, kur tahs wehl zeetas, ka juhfu
 tizziba un juhfu mihlestiba wairojahs un ka zaur
 jums weena ohtra, al lai Deews dohd dauds!
 dwehseles paganu starpa isfauzjahs un leezina:
 Deescham schis irr mums weens peenemmigs gads
 ta Kunga, jo mehs sawu Pestitaju effam atraddu-
 schi. Al Kungs to palihds! Amen.

Grüner,
 Subbates mahzitajs.

1. Ewangeliuma tizzibas basniza Jerusalemé.

Wiffi ewangeliuma tizzigi irr preezajuschees, kad
 pahru gaddu atpakka, dabbuja dsirdeht, ka Jeru-
 salemé, us pascha Zianas kalna, ewangeliuma-bas-
 niza irr ustaitita un eeswehtita, kas irr nosaukta:
 Kristus basniza. Pats winnu ne esmu redsejis ar
 meefigahm azzim, jo Jerusalemé ne esmu bijis;
 bet nupat mannim irr preeksch azzim, schihs basni-
 zas nobilbeschana; un winnu eeraugoht, kahda
 winna flaisa un mihliga, firds mannim nessahs
 saweem tizzibas-brahseem sinnas doht par scho pree-
 ku, lai arri winni preezajahs Deewu teikdami.
 Kurra ewangeliuma tizziga firds warretu buht til
 apzeetinata, ka ta ne preezatohs, kad dabbu dsir-
 deht, ka us pascha Zianas swehta kalna, muhsu
 flaidra ewangeliuma tizziba nu atskann ihpashâ
 sawâ nammâ, daschadâs mehles, lai nu tee, kas
 no wiffadahm tautahm un mehlehnt to Kungu pee-
 luhds garrâ un pateefbâ, to warretu peeluhgt us
 wiana swehta kalna. No Zianas tas ewangeliums
 irr isgahjis; bet no paschu Apustulu laikeem, schai
 kalnâ tam weetas wairs ne bij. Nu, gohds Dee-
 wam! tas laiks irr nahjis, kur Kristus flaidrai
 mahzibai turpat atkal sawa weeta irr gahdata, kur
 ta tohp fluddinata Wahzeeschu, Gulenderu, Obreeru
 un Araberu wallodâ. Gan schi basniza pehz muh-

fu bildes naw wiffai leela, bet jo wairaf no eefsch-
 pusses ar gohdu ispuschkota, ar flaisstem augstem
 lohgeem, un krehflôs redsami: Obreeri un Araberi,
 kas klaufahs Deewa wahrds. Gan mass eefah-
 kums, tomehr zerriba klahnt, ka sawâ laikâ ta ap-
 sohlfichana taps peepildita: ka ta baufliba isees
 no Zianas, un ta Kunga wahrds no Jerusalemés.
 Jo pee ta Kunga darba aridsan winna apsohlficha-
 nas irr klahnt, un kas tahdahm ustizz, tas arri
 luhgs lai tahs tohp peepilditas. Tadeht mehs scho
 nammu garrâ usflattoht luhdsam: „Tu gribbetu
 zeltees, un par Zianu apschelotees; jo jaw laiks
 irr ka tew ja-apschelojahs, jo tas nospreests laiks
 irr nahjis.“ Dahw. df. 102, 14.

Bet muhsu lassitaji prassa: Kâ, un kurrâ
 laikâ tad schi basniza irr zehlusees? Us
 to mums plaschal ja-atbild, un mehs tizzam ka
 muhsu lassitaji to ar preeku sanems. Schi basniza
 irr missiones darbs Jerusalemé. Klaufat tad lah-
 dus wahrds par missiones darbu Jeru-
 salemé.

Deewa tizzigi laudis Wahzsemmé un Gulenderu
 semmé, jaw senn bij darbojuschees pee Israëla pa-
 sudduschseem behrneem, lai schee, kas arween wehl
 gaida laizigu Pestitaju, nahktu pee tahs atfihfcha-
 nas, ka zittu wairs ne buhs gaidiht, bet ka Kristus
 irr tas, kam bij nahkt pehz wiffu Praweefschu rak-
 steem. Schee Israëla draugi naw pawelsti zihniju-
 schees; jo daschi Israëla behrni jaw irr atgreeshti pee
 sawa dsimtu Kehnina Jesu Kristu, un jo wairaf
 Wahzsemmé warr redseht daschus augstus wihrus
 un mahzitajus, studentu-skohlâs un kanzelés, kas
 irr no Israëla zilté. Par to mehs teizam to Kungu!
 Israëla draugi arri jaw senn turreja sawus ihpa-
 schus preezas-mahzitajus, missionarus paschâ Je-
 rusalemé, lai tee, paschi no Zuhdu tizzibas atgreeshti
 pee ta Kunga Kristus, warretu jo labbi darbotees
 pee saweem brahseem kas Jerusalemé dsihwo. Jo
 lai ne-aismirstam: Jerusalemé irr wiffas pa-
 faules galwas-pilsehta. Praweefchi to ap-
 leezina, ir wiffas Austruma-semmes tautas to tizz.
 Ne ween Greckeri, Keemeeri, (Kattoli) un paschi
 Zuhdi, arri Turki un Araberi, turr Jerusalemi par
 to „swehtu pilsehtu.“ Us Jerusalemi aisstaiga kas
 ween spehj. Wezzôs laikôs Zuhdeem bij aisleegts

tur gruntigi mahjoht; muhsu laikõs Turku Keisers winneem to irr pakahwis, ta ka taggad 10 tuhst. Zuhdu tur dshwo. Ka winneem firds ne nestohs tur dshwoht, kur winnu tehwi-tehwi dshwojuschi, kur winnu Kehnini waldija par leelu tautu? Muhsu laikõs Zuhdu zilwekam leelakas laimes ne irr par scho: ka winsch warretu mirt Jerusalemè, un ka winna kauli taptu nolitti, Zosawatas eeleija, kur arri winnu tehwi-tehwi irr glabbati. Arri tai laikà, kur Turki Zuhdeem ne tahwe Jerusalemè dshwoht, il gaddus warreja redseht kuggus, kas nahze us Zoppes pilsehtu, peelahdeti ar Israèliteru mirroun-kauleem, ko stelleja us Jerusalemi lai tur glabba. — Kas to griib saprast tam pascham Jareds, ta Zuhdu zilweks, pirmu reisi nahk us sawu tehwi-tehwi pilsehtu. Kad tas wehl weenas deenas gahjumu irr tahtu, tad tas apwell sawas labakas drehbes; kad to no tahleenes eerauga, tad tahs saplohfa, nomettahs serime, raud, sahk Deewu luhgt, un kad paschà fwehtà pilsehtà ee-eet, tad apberr sawu galwu ar semmehm. Dehls, kas no sawa tehwa mahjas aisdshits, ne warr ta atgreesers us mahju; dsimtu-kungs, sawu tehwi-tehwi pilli newarr eeraudshits fwechàs rohkàs ar tahdu salauustu firdi. — Bet ihpaschi winni Jareds tai deenà, kad tee pee Morijas kalna muhreem salassahs us Salamana Deewa namma akmineem raudaht. „To newarr skattihst bes firds salauschanas“ raksta wihrs kas tur bijis, „wissu sawu muhschu es to ne aismirschu. Tur winni sehdeja pa pulkeem, gaudodami, un Dahwida dseemas dseedadami; bet balsis peebrehkeja no schnullstschanas; tee skuhpstija muhra akminus, bet ne eedrohschinajahs eet tahlat; jo Muàmeta farkans karegõs wihzinajahs no Turku Deewa namma, kas Morijas kalnà stahw. Ja man prassa, kahds irr tas wissu noschelojams zilweks, ko pasaulè warr redseht, tad es atbildu: „Zuhdu zilweks, raudadamis us Jerusalemes drupahm.“

(Turplikam wairaf).

F. S—g.

Kà Betanias draudse Amerikas semmè zehljusees un augusi.

1848 — 1853.

Bee Pine-River-uppes tablà Amerikas semmè dshwoja dsikkà paganu tumfibà Indianeru zilts semn firma waldineeka, Bemassikè wahrdà. 64 juhdses ais winneem Kràmera mahzitajs kristigu draudsi gannija. Kràmers pirmas Pine-Rivereschus apmekleja un winnam tik labbi isdewahs, ka Indianeri paschi sawus behrnus winnam peewedde skohlà. — Bet Kràmeram sawà paschà draudse papillam darba bija un winsch tadeht sawus Indianeru draugus retti ween warreja apmekleht. Tapedz winnam missionari Baierleinu suthija par paligu 1847tà gaddà. Pats Bemassikè winnu luhdse, lai peemettotees Pine-River-zeemà. Baierleins ar to gan bij meerà, bet papreckschu sa-aiznaja wissus zeema laudis, leelus un masus, wihreeschus un seeweeschus ar behrneem pee rohkàs un ais muggura un winneem fazzija, ka labpraht gan winnu widdù dshwofchoht un dshwibas wahrdu winneem fluddinaschoht, ja tik ween winni apscholischotees, tikpat sawus behrninus skohlà fuhliht, ka arri paschi ilfwehdeenas basnizà nahkt. To tad winni arri apnehmahs. Behdigi firmas waldineeks zehlahs un missionarim rohku sneegdamis, sawejus ta usrunnaja: „Manna firds preezajahs, ka schis muhsu draugs muhsu starpà griib dshwoht. Jo ja es skattohs us jums, kahdi juhs nabbagi un nonihkuschi, tad mannim firds sahj. Un nu mannim dauds wairs naw jafalka. Esnu wezs wihrinsh un drihs pee saweem tehweem aiseeschu. Labpraht wehletohs, ka lai schi leeta tiktu apstiprinata. Pirms mirstu, sawu tautu labpraht redsetu us labbo zellu.“ Tà fazzijis winsch peelohzijahs pee sawas mahtes kruhts, prohti paschedahs pee semmes. Jo Indianeri labpraht runna zaur lihdsibahm.

(Turplikam wairaf).

H—n.

S i n n o.

No firds pateiqam teem mibleem Awischu lassitajeem, kas pee mums aschutijuschu preeksch missionareem sawas miblestibas dahwanas: No B. . . sch. m—s draudses 10 rubl. — no Aisp. . . s dr. 7 rubl. 50 kap. — no Ge. . . w. s dr. 3 rubl. — no Krafl. w. s 1 rubl. — no Ribg. nabhg. nam. 50 kap. wehl no zitta 50 kap. un 1 rubl. Kai schis gads teem buhtu ihits anqliqs tijzibos un miblestibas gads.

S—z.

W r i h w d r i k k e h r.

No juhrmassas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaesè, Genfer. Zelgawà, tai 7. Januar 1858.

No. 4.